

Na temelju odredbi članka 15. točka 2. i članka 8. stavak 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (Narodne novine br. 140/05 i 12/12), te članka 480. Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine 88/08, 146/08 i 74/09, dalje: ZTK), u postupku kontinuiranog nadzora nad društvom Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, Upravno vijeće Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga na sjednici održanoj 31. siječnja 2013. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

- I. Društvu ZAGREBAČKA BANKA d.d. Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, izriče se opomena.
- II. Ovo rješenje će se objaviti na internetskoj stranici Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

O b r a z l o ž e n j e

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje: Agencija) provela je postupak kontinuiranog nadzora nad društvom Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10 (dalje: Zagrebačka banka d.d.), u predmetu KLASA: 041-01/12-01/45.

Predmet nadzora nad Zagrebačkom bankom d.d. bilo je izvršavanje obveza iz članka 395. do 449. ZTK, poštivanje zabrana i obveza iz članka 450. do 487. ZTK, te postupanje Zagrebačke banke d.d. s informacijom o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje društva Istraturist Umag d.d., Umag, Jadranska 66 (dalje: Istraturist Umag d.d.) i informacijom o povlačenju dionica Istraturista Umag d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu.

O provedenom postupku nadzora sastavljen je zapisnik, KLASA: UP/I-041-02/12-01/6, URBROJ: 326-771-12-2 od 06. prosinca 2012. (dalje: Zapisnik), u kojem je opisano činjenično stanje i konstatirano neodgovarajuće upravljanje procesima objave povlaštene informacije o povlačenju dionica Istraturista Umag d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i povlaštene informacije o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Istraturista Umag d.d. od strane Zagrebačke banke d.d.

Dana 14. prosinca 2012. je Zagrebačka banka d.d. podnijela prigovor na Zapisnik (dalje: Prigovor). Prilikom donošenja ovog rješenja, Agencija je uzela u obzir navode istaknute u Prigovoru, međutim, u dijelu koji je bitan za rješenje ove upravne stvari, Prigovor ne mijenja utvrđeno činjenično stanje.

U nastavku se iznosi prikaz utvrđenog činjeničnog stanja, te navode razlozi koji su bili odlučujući za rješavanje ove upravne stvari.

I/ U postupku nadzora utvrđivane su okolnosti predlaganja, usvajanja i javnog objavljivanja informacije o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Istraturista Umag d.d. i informacije o povlačenju dionica Istraturista Umag d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu.

Naime, Istraturist Umag d.d. je 24. listopada 2012. javno objavio **Obavijest o povlaštenoj informaciji – prijedlog povlačenja s uvrštenja na uređenom tržištu** i to na Zagrebačkoj burzi u **09:21 sati**, u službenom registru propisanih informacija (dalje: SRPI) u 09:35:57 sati i putem Hrvatske izvještajne novinske agencije (dalje: HINA) u 10:24 sati. U predmetnoj obavijesti je navedeno da će pravična naknada koja će biti isplaćena dioničarima na njihov zahtjev biti izračunata sukladno članku 332. ZTK, te da ista, izračunata do dana 22. listopada 2012., iznosi **116,50 kuna** za jednu redovnu dionicu.

Nakon naprijed navedene obavijesti, u **10:22:27 sati** na Zagrebačkoj burzi je **zbog pada cijene dionica Istraturist Umag d.d.** pokrenuta **dražba uravnoteženja** koja je trajala do 10:33:38 sati.

Isti dan, Zagrebačka banka d.d. je u **15:21:47 sati** dostavila Zagrebačkoj burzi **Obavijest o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje Istraturist Umag d.d.** Ista obavijest je objavljena u SRPI-ju u **15:27 sati** i putem HINA-e u 15:48 sati. Navedena obavijest sadrži informaciju da Zagrebačka banka d.d. u ponudi za preuzimanje namjerava ponuditi **156,00 kuna**, odnosno cca **33% više** od ponderiranog prosjeka svih cijena ostvarenih trgovanjem redovnim dionicama Istraturista Umag d.d. u zadnja tri mjeseca prije nastanka obveze na objavljivanje ponude za preuzimanje, odnosno prije datuma objave ove obavijesti.

U provedenom postupku, uvidom u podatke na internetskim stranicama Zagrebačke burze d.d., te u zaprimljenu dokumentaciju i očitovanja Zagrebačke banke d.d., te očitovanja Miljenka Živaljića, člana Uprave Zagrebačke banke d.d. i predsjednika Nadzornog odbora Istraturista Umag d.d., utvrđen je kronološki slijed događanja, koji je detaljno opisan u Zapisniku. U nastavku ovog obrazloženja, u sažetom obliku navode se one činjenice koje su značajne za rješenje ove upravne stvari, kako slijedi.

Uprava **Zagrebačke banke d.d.** je:

1. i prije 22. listopada 2012. (kada je Uprava Istraturista Umag d.d. donijela *Odluku o povlačenju redovnih dionica Istraturist Umag, d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu*) **raspolagala informacijom** o postupku povlačenja dionica Istraturista Umag d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu, što Zagrebačka banka d.d. niti ne osporava; naime, Zagrebačka banka d.d. je **18. rujna 2012.** zatražila neobvezujuće mišljenje (dalje: *NBO*) UniCredita u svezi postupka povlačenja dionica Istraturista Umag d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i postupka objavljivanja dobrovoljne ponude za preuzimanje Istraturista Umag d.d., a u skladu s pravilima upravljanja UniCredit Grupom;
2. već 23. listopada 2012., i to preko člana Uprave – Miljenka Živaljića (koji je ujedno i predsjednik Nadzornog odbora Istraturista Umag d.d.), znala da je Uprava Istraturista Umag d.d. 22. listopada 2012. donijela *Odluku o povlačenju dionica Istraturist Umag, d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu*, na koju je Nadzorni odbor Istraturist Umag d.d. dao suglasnost 23. listopada 2012.;
3. 23. listopada 2012. donijela *Odluku o odobrenju preuzimanja do 100% dionica Istraturista Umag d.d. na temelju dobrovoljne ponude za preuzimanje*, za koju je (nakon pozitivnog *NBO-a* UniCredita dobivenog prethodno tog dana) bilo razumno pretpostaviti da će dobiti suglasnost i Nadzornog odbora Zagrebačke banke d.d. sljedeći dan (24. listopada 2012.), i
4. znala da će Zagrebačka banka d.d. u ponudi za preuzimanje ponuditi određenu premiju na minimalnu cijenu koju je dužna ponuditi prema ZPDD-u (do maksimalno 156,00 kuna za dionicu), a kako bi ponudu učinila atraktivnijom za male dioničare.

Polazeći od naprijed navedenih činjenica, utvrđeno je da Zagrebačka banka d.d. **nije** na odgovarajući način **upravljala procesima objave povlaštene informacije o povlačenju dionica Istraturista Umag d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i povlaštene informacije o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Istraturista Umag d.d., što je za posljedicu imalo neistovremeno objavljivanje ove dvije informacije** (koja svaka sadrži različitu informaciju o cijeni po kojoj dioničari Istraturista Umag d.d. mogu prodati svoje dionice).

Zbog navedenog je 24. listopada 2012. **javnost dovedena u zabludu u pogledu cijene dionica Istraturista Umag d.d.** Zabluda se očituje u tome što su ulagatelji koji su prodavali te dionice 24. listopada 2012. nakon 9:21 sati vjerojatno uzeli u obzir informaciju o povlačenju dionica Istraturist Umag d.d. kao dio osnove za donošenje svojih investicijskih odluka, ne znajući za informaciju o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Istraturista Umag d.d. koja je objavljena istog dana u 15:21 sati. Isto je rezultiralo velikim oscilacijama cijene dionica Istraturist Umag d.d. na 24. listopada 2012. (-36,96% na dan objave ovih povlaštenih informacija, u odnosu na cijenu prethodnog dana) i na 25. listopada 2012. (+33,62% prvi sljedeći dan nakon objave ovih povlaštenih informacija, u odnosu na cijenu prethodnog dana).

Zagrebačka banka d.d. u Prigovoru, u bitnom, ističe da Istraturist Umag d.d. nije imao saznanja za informaciju o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje, pa da slijedom navedenog nije imao razloga odgoditi svoju odluku o povlačenju dionica s uvrštenja na uređenom tržištu, sukladno odredbi članka 461. ZTK. Međutim, navedeno tijekom postupka nije niti bilo sporno. Štoviše, Zagrebačka banka d.d. u Prigovoru upravo i ističe kako je znala za namjeru Istraturista Umag d.d. o povlačenju dionica s uvrštenja na uređenom tržištu prije nego je za to saznala javnost, budući da je bila „*neophodno potrebna koordinacija u pripremi odluka, u skladu s pravilima upravljanja UniCredit Grupom.*“ Dakle, **Zagrebačka banka d.d. je jedina, tijekom cijelog promatranog razdoblja, raspolagala s obje naprijed navedene informacije i postupala je s tim informacijama sukladno unutargrupnim pravilima.**

Sukladno odredbama članka 455. stavak 1. ZTK, povlaštena informacija je informacija precizne naravi koja nije bila javno dostupna, a koja se posredno ili neposredno odnosi na izdavatelja ili financijski instrument te koja bi, kada bi bila javno dostupna, vjerojatno imala značajan utjecaj na cijenu tog instrumenta. Smatra se da vjerojatnost značajnog utjecaja postoji ako bi razumni ulagatelj vjerojatno uzeo u obzir takvu informaciju kao dio osnove za donošenje svojih investicijskih odluka.

Budući da je **Zagrebačka banka d.d. već 18. rujna 2012. jedina raspolagala** s informacijom o namjeri povlačenja dionica Istraturist Umag d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu, a poslije (23. listopada 2012.) i s formalno donesenom odlukom o povlačenju dionica Istraturista Umag d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i pravičnom naknadom koja bi se u tom postupku isplaćivala, Zagrebačka banka d.d. je kao:

- 1) većinski dioničar Istraturista Umag d.d.,
- 2) izdavatelj čije su dionice uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze d.d. Zagreb, i
- 3) profesionalni ulagatelj – banka koja ima odobrenje Hrvatske narodne banke i Agencije za pružanje/obavljanje investicijskih usluga/aktivnosti,

morala znati da će neistovremeno i nekoordinirano objavljivanje informacije o povlačenju dionica Istraturista Umag d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i informacije o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Istraturist Umag d.d. (gdje se prvom informacijom cijena dionice određuje u iznosu od 116,50 kuna, a kasnijom informacijom u iznosu od 156,00 kuna) **dovesti javnost u zabludu u pogledu cijene dionice Istraturist Umag d.d., a posljedično tome i do značajnog osciliranja cijene dionica Istraturista Umag d.d. nakon objave svake od ovih informacija.**

Zagrebačka banka d.d. je **propustila poduzeti odgovarajuće mjere i postupke** kojima bi osigurala istovremeno objavljivanje povlaštenih informacija o povlačenju dionica Istraturista Umag d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Istraturista Umag d.d.

Znajući da je pravična naknada koju će Istraturist Umag d.d. isplatiti dioničarima koji glasaju protiv odluke o povlačenju dionica s uvrštenja niža od cijene koju će Zagrebačka banka d.d. ponuditi u dobrovoljnoj ponudi za preuzimanje, Zagrebačka banka d.d. je 24. listopada 2012. godine neosiguravajući istovremenu objavu ove dvije informacije dala **obmanjujući signal** u pogledu cijene dionica Istraturist Umag d.d. čime je postupila protivno članku 466. stavak 1. točka 3. ZTK i na taj način manipulirala tržištem.

Naime, manipulacija tržištem, sukladno članku 466. stavak 1. točka 3. ZTK, znači širenje informacija putem medija ili bilo kojim drugim načinom koji daje ili bi mogao davati lažne ili obmanjujuće signale u pogledu financijskih instrumenata, uključujući širenje glasina i lažnih ili obmanjujućih vijesti, gdje je osoba koja je proširila informaciju znala, ili trebala znati, da je informacija lažna ili obmanjujuća. Člankom 465. ZTK je zabranjen svaki oblik manipuliranja tržištem.

Slijedom navedenog, Agencija je nesporno utvrdila da je u razdoblju od 18. rujna 2012. do 24. listopada 2012. godine Zagrebačka banka d.d. raspolagala s obje povlaštene informacije, te da je propuštajući poduzeti odgovarajuće mjere i postupke kojima bi osigurala istovremeno objavljivanje tih informacija – manipulirala tržištem.

* * *

Sukladno odredbama članka 480. ZTK, Agencija je ovlaštena za nadzor nad poštivanjem zabrana i obveza iz članaka 450. - 487. ZTK, koji nadzor obavlja u svrhu sprečavanja i otkrivanja djelatnosti koje predstavljaju zlouporabu tržišta. Ukoliko tijekom nadzora utvrdi kršenje odredbi ZTK, Agencija je ovlaštena izreći nadzornu mjeru iz članka 480. stavak 6. točka 2. ZTK – opomenu.

Agencija smatra da je izricanje opomene Zagrebačkoj banci d.d. primjereno okolnostima slučaja, posebice sa stajališta zaštite povjerenja ulagatelja u funkcionalnost i integritet tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj, te da se istom postiže prevencija sličnih postupanja u budućnosti.

Slijedom navedenog, valjalo je odlučiti kao u točki I. izreke ovog rješenja.

II/ Agencija je sukladno odredbi članka 482. ZTK ovlaštena informirati javnost o svakoj poduzetoj mjeri ili sankciji koje su izrečene radi utvrđenih nepravilnosti i/ili nezakonitosti, osim ako takva objava ne bi ozbiljno ugrozila financijsko tržište ili strankama u postupku prouzročila nerazmjernu štetu.

Budući da u konkretnom slučaju nije utvrđeno da bi objava ovog rješenja ozbiljno ugrozila financijsko tržište, a Zagrebačka banka d.d. se u Prigovoru nije očitovala da bi joj javnom objavom bila prouzročena nerazmjerna šteta, Agencija je sukladno odredbama članka 482. i članka 8. stavak 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, odlučila kao u točki II. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

KLASA: UP/I-041-02/12-01/6

URBROJ: 326-771-13-5

Zagreb, 31. siječnja 2013.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Petar-Pierre Matek